

bevirkte, at Lovforslaget ikke skulde være tidsvarende. Det ærede Medlem var navnlig bange for, at den tvungne Lærlingekontrakt ogsaa skulde føre til tvungne Svendepøver. Han kan ogsaa ganske vist forsaavidt have Grund til nogen Frygt, som Ønsket herom jo netop er stærkt udtalt fra forskellige ærede Læres Side, og det blev endog ogsaa udtalt af det ærede Medlem, som jeg ofte har nævnt, at man ikke skulde være bange for at gaa til tvungne Svendepøver. Jeg for mit Vedkommende staar paa et noget andet Standpunkt og ønsker ikke at komme til de tvungne Svendepøver, men jeg vil ogsaa henvise til, at Arbejderkommissionen ikke er kommen til de tvungne Svendepøver, idet den har taget Initiativet til dette Lovforslag, saaledes at de tvungne Svendepøver ingenlunde kunne siges at være en nødvendig Konsekvens deraf, og det maa ogsaa erindres, at Lovgivningsmagten i saa Henseende staar frit, og den Omstændighed, at man fra flere Sider betragter Noget som en naturlig Konsekvens, der kunde følge af et vist Lovforslag, ikke paalægger Lovgivningsmagten nogen Forpligtelse til at gaa dette Skridt videre, naar den ikke finder det rigtigt at gjøre dette Skridt, og at man paa den anden Side ikke undlader at gjøre dette Skridt, som man i og for sig kan finde rigtigt, af Hensyn til at man fra nogle Sider skulde forlange at gaa videre, end man ønsker. (Beretningen: Har man sagt A, maa man ogsaa sige B.)! Ja, men kun, naar man kan erkjende, at dette B er en nødvendig Følge af A, og naar man ikke erkjender det — og det gjør jeg for mit Vedkommende ikke — ser jeg ikke, at der deri skulde være nogen Grund til at undlade at gjøre det, som man i og for sig anser for hensigtsmæssigt og rigtigt. Naar det ærede Medlem for Ovense Amts 5te Valgkreds paa et Par Punkter gjorde gjældende, at det Forslag, Arbejderkommissionen havde fremsat, var heldigere end det nu foreliggende Lovforslag, kan jeg tilbølgelig være enig med ham deri, og det saa meget mere, som jeg har hørt den Ære at tage Del i de Forhandlinger i Arbejderkommissionen, saa have dreiet sig om dette Forslag, og saaledes har jeg ogsaa været med til at stille Forslag om, at den, hvis hele Virksomhed gaar op i en stærk begrændset Specialitet ikke skulde kunne modtage Lærlinge. Jeg mener fremdeles, at dette ikke gjerne bør være Tilfældet, men jeg skal paa den anden Side erkjende, at det kan være tvivlsomt, om det er en Nødvendighed ligefrem at forbyde det ved Lov; thi man maa dog gaa ud fra, at de Paagjældende selv, Forældre og Bergere, ogsaa have noget Blik for dette Forhold og ikke let ville gaa til en Person, om hvem det er antaget, at hans hele Kundskab indskrænkes sig til en saadan snævert begrændset Specialitet, hvorimod det er overmaade

vanfskeligt i en Lov ved en almindelig Bestemmelse at udpege de Virksomheder, der ere af en saadan Art, at den Paagjældende ikke maa modtage Lærlinge. Man maa jo heller ikke tabe af Sigte, at netop den Omstændighed, at den paagjældende Mester har en saa snævert begrændset Virksomhed, i sig selv godtgjør, at man kan leve og subsistere ved denne Virksomhed, og det kan jo tænkes muligt, at den, saa snævert begrændset den end er, i og for sig er tiltrækkelig for den Paagjældende, som søger hen til en saadan Læremester. Jeg har derfor ikke nogen særdeles Betænkelighed ved, at denne Bestemmelse er gaaet ud af Lovforslaget, saaledes som det var fremsat fra Arbejderkommissionens Side; thi jeg tror, naar Alt kommer til Alt, at de Paagjældende selv i det praktiske Liv ville vide at varetage deres Interesser paa dette Punkt, og at en saadan Bestemmelse ialtfald kan medføre Misligheder, som det forekommer mig, at det ærede Medlem selv maa være den Første til at se; da han netop saa stærkt holder paa, at man ikke maa gribe ind i den individuelle Frihed. — De forskellige Bemærkninger, jeg kunde ønske at gjøre ved de enkelte Bestemmelser, ere tilbølgelig blevne fremsatte af ærede foregaaende Lære. Jeg kan saaledes henholde mig til, hvad der af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) blev anført om det Urigtige i, at en Kontrakt ingen Gyldighed skulde have, naar den ikke var skriftlig, idet Følgen deraf formentlig kun bør være, at den da ikke bliver bindende paa de Punkter, hvor den er eller formenes at være til Stede for Lærlingen, men derimod vel bør være gyldig, hvor den er til Fordel for ham, og hvor det er et Punkt, han insisterer paa. Jeg er ikke fuldt tilfredsstillet ved den Wnoring, der i § 2 er stillet i den tilsvarende Bestemmelse, som den forelæa fra Arbejderkommissionens Side, fordi man her er bleven staaende ved Udtrykket „den, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling“. Disse Udtryk ere — tror jeg — endnu steds noget vage, noget spærende, og det kan maaſte i det enkelte Tilfælde blive noget omtvistet, hvorvidt en Handling er af denne Beskaffenhed, uagtet den er af en saadan Beskaffenhed, at den Paagjældende, hvis han har gjort sig skyldig deri, neppe burde have Lærlinge. Jeg kunde ønske, at man ved Siden deraf optog, saaledes som i Arbejderkommissionens Forslag, særlig de i Straffelovens Kap. 16 omhandlede Forbrydelser, da de ganske sikkert alleſammen ere Forbrydelser og Forseelser af en saadan Art, at den Paagjældende ikke egner sig til at være Lærer for unge Mennesker af begge Køn, om det end maaſte kan være tvivlsomt med Hensyn til enkelte af dem, om de just kunne siges at være Handlinger, der i den offentlige Mening anses for vanærende. Naar det i § 9 bestemmes,